

Povijesni razvoj ekonomske misli - sažetak

1. Antički filozofi

- Platon i Aristotel – ekonomija je umijeće gospodarenja – nije cilj bogaćenje pojedinca

2. Merkantilistička škola (merkantilisti)

- Francuska – 17. st – začetnik Jean Baptista **Colbert**
- prvi analizirali kapitalistički način proizvodnje
- objašnjavaju kako povećati bogatstvo neke države – putem vanjske trgovine – povećanje izvoza i smanjenje uvoza
- unutarnja trgovina ne stvara bogatstvo
- kolbertizam – poseban smjer u merkantilizmu nazvan po Colbertu

3. Fiziokratska ekonomska škola (fiziokrati)

- Francuska – 18. st – začetnik Francois **Quesnay**
- kritiziraju merkantiliste – smatraju da je bogatstvo države u **robi**, a ne u novcu
- **najvažnija privredna djelatnost je poljoprivreda**
- zagovaraju privatno vlasništvo, slobodu poduzetništvo, slobodnu konkurenciju i privatnu inicijativu – **laissez faire** doktrina

4. Klasična ekonomska škola

- Engleska – 18.-19. st – začetnik Adam **Smith** (začetnik mikroekonomije) – *Bogatstvo naroda*
- **rad i podjela rada čine temeljnu gospodarsku aktivnost države**
- zagovaraju slobodno tržište i neuplitanje države u ekonomiju – **ekonomski liberalizam**
- ekonomska korist dolazi iz rada pojedinaca koji brinu za vlastiti interes

5. Marksistička ekonomija

- Njemačka – 18.-19. st – začetnik Karl **Marx** (djelo *Kapital*)
- zalažu se za plansko upravljanje ekonomijom i društveno vlasništvo nad činiteljima proizvodnje
- radničko upravljanje

6. Neoklasična ekonomija

- Austrija – krajem 19. st – začetnici Ludwig **Mises**, Friedrich von **Hayek** i Joseph **Schumpeter**
- afirmacija klasične ekonomske škole i kritika marksističke ekonomije
- vrijednost proizvoda određuje potražnja za tim proizvodom te osjećaj korisnosti opada ako se količina tog dobra povećava (**teorija marginalne korisnosti**)

7. Kejnzijska ekonomija

- Engleska / Poljska - 1920-ih i 1930-ih – začetnici John Maynard **Keynes** (**začetnik makroekonomije**) i Michat **Kalecki**
- zagovaraju uplitanje države (**utjecaj vidljive ruke**) u gospodarstvo s ciljem povećanja proizvodnje, pune zaposlenosti i pravednije raspodjele nacionalnog dohotka (makroekonomski pokazatelji gospodarstva) te zaustavljanja/izlazak iz krize i stabilizaciju kapitalističkog sustava

8. Novije teorije ekonomije - monetaristička ekonomija ili ekonomija ponude

- začetnik Milton **Friedman**
- gospodarstvom se treba upravljati **putem ponude novca** – država bi trebala kontrolirati količinu novca u opticaju i na taj način utjecati na nacionalnu ekonomiju
- najbolji put za rast gospodarstva je poticanje malog i srednjeg poduzetništva na proizvodnju dobara i usluga